

Sprawozdanie merytoryczne z działalności
Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury
za rok 2024

I. Dane stowarzyszenia

nazwa	Stowarzyszenie Młodych Animatorów Kultury
adres	ul. Kościelna 18/6, 60-538 Poznań
adres korespondencyjny	ul. Główna 42, 61-007 Poznań
e-mail	smak@animatorzysmak.pl
nr telefonu	+48 789 311 619
KRS	0000512332
data wpisu	05.06.2014
REGON	302745723
NIP	7831714504
Zarząd stowarzyszenia	Daniel Stachuła – prezes zarządu Zuzanna Głowacka – wiceprezeska zarządu
Komisja Rewizyjna stowarzyszenia	Ewelina Chatłas – przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Karolina Brzezicka – członkini Komisji Rewizyjnej

II. Cele statutowe stowarzyszenia:

Celem stowarzyszenia jest działalność:

- a) na rzecz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- b) na rzecz podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej
- c) wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- d) na rzecz nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania,
- e) na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,
- f) na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- g) na rzecz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

III. Sposoby realizacji celów statutowych:

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- a) propagowanie, wspieranie, upowszechnianie, promowanie, archiwizowanie, finansowanie i szeroko rozumiane rozpowszechnianie wszelkiej działalności w zakresie wyżej wymienionych celów,
- b) inicjowanie, finansowanie, wspieranie działań z zakresu komunikacji społecznej, kulturalnych, edukacyjnych, artystycznych, społecznych, podejmowanych przez osoby fizyczne i prawne w Poznaniu, na terenie całego kraju oraz innych państw,
- c) inicjowanie, finansowanie, wspieranie w każdym zakresie lokalnych oraz ponadlokalnych wydarzeń obejmujących wskazane wyżej dziedziny życia społecznego;
- d) propagowanie, upowszechnianie wiedzy dotyczącej życia i twórczości wybitnych przedstawicieli świata kultury, sztuki i nauki, związanych z miastem, regionem, krajem, zagranicą;
- e) inicjowanie, finansowanie, wspieranie, organizowanie przedsięwzięć artystycznych, kulturalnych, oświatowych, społecznych, sportowych, podejmowanych przez osoby prywatne, instytucje i środowiska artystyczne, sportowe, edukacyjne, społeczne zrzeszające twórców, w tym środowiska twórców niepełnosprawnych;
- f) publiczne wyrażanie opinii i zajmowanie stanowiska w sprawach dotyczących celów stowarzyszenia;
- g) pozyskiwanie i gromadzenie środków finansowych i materialnych dla realizacji celów statutowych,
- h) uczestnictwo w krajowych i zagranicznych wydarzeniach promujących kulturę, edukację, komunikację społeczną, sztukę, sport, rozwój wspólnot lokalnych, integrację społeczną i kulturową np. na warsztatach, sympozjach oraz wszelkich imprezach charytatywnych organizowanych dla celów społecznie użytecznych,
- i) reprezentowanie przed organami administracji państwowej interesów ludzi zajmujących się kulturą, edukacją, sztuką, sportem, integracją społeczną i kulturową,
- j) działalność w zakresie: organizowania wykładów, szkoleń, spotkań artystycznych, prelekcji, koncertów, spektakli, projekcji filmów oraz innych wydarzeń o charakterze kulturalnym, naukowym, edukacyjnym, sportowym, społecznym, lokalnym,
- k) prowadzenie działalności dydaktycznej, edukacyjnej, oświatowej w zakresie kulturoznawstwa, upowszechniania sztuki, kultury, sportu, tradycji narodowej oraz wszelkich innych form komunikacji społecznej,

- l) organizowanie wycieczek zagranicznych i krajowych, warsztatów, plenerów artystycznych, obozów sportowych, projektów społecznych, kulturowych, lokalnych w celu poszerzania wiedzy i wymiany doświadczeń kulturalno-społecznych,
- m) prowadzenie szerokiej działalności wydawniczej, poligraficznej, reklamowej,
- n) podejmowanie działań organizacyjnych i edukacyjnych dla rozwoju kultury i sztuki ze szczególnym uwzględnieniem terenów kulturowo zaniedbanych, wymagających integracji społecznej i kulturowej, rewitalizacji (wsie, małe ośrodki miejskie, dzielnice dużych miast wymagające rewitalizacji społecznej i kulturowej),
- o) działania na rzecz integracji środowisk twórczych w regionie, w kraju i za granicą poprzez organizację wspólnych sympozjów, podróży, spotkań, warsztatów, plenerów, festiwali.

IV. Działalność stowarzyszenia za rok sprawozdawczy — 2024

A. DZIAŁALNOŚĆ NIEODPŁATNA POŻYTKU PUBLICZNEGO:

W 2024 roku nasza aktywność skupiła się na wielowymiarowej animacji kulturalnej mieszkańców Wielkopolski, ze szczególnym uwzględnieniem Poznania oraz miejscowości sąsiednich. Sercem naszych działań pozostało poznańskie osiedle Główna. Misję stowarzyszenia realizowaliśmy poprzez tworzenie inkluzywnej przestrzeni, w której głos młodego pokolenia oraz lokalnych wspólnot stał się fundamentem wszystkich podejmowanych inicjatyw. Nasze działania, głęboko zakorzenione w nurcie sztuki społecznej wykraczały poza tradycyjne ramy instytucjonalne, stawiając na autentyczny dialog i współtworzenie kultury.

Skutecznie łączyliśmy rzetelną wiedzę teoretyczną z szerokim wachlarzem praktyk artystycznych i społeczno-kulturowych. Realizowane projekty obejmowały szerokie spektrum działań edukacyjnych, artystycznych oraz proekologicznych, zawsze zorientowanych na realne potrzeby uczestników. Szczególną troską otoczyliśmy osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz grupy o utrudnionym dostępie do oferty kulturalnej. Poprzez profilowaną edukację niwelowaliśmy bariery uczestnictwa, wzmacniając w uczestnikach poczucie sprawczości i zachęcając do twórczej ekspresji.

Wspieraliśmy rozwój społeczności lokalnych, kładąc nacisk na integrację międzypokoleniową oraz budowanie trwałych więzi sąsiedzkich. Nasze inicjatywy na rzecz dzieci i młodzieży nie tylko rozwijały ich kompetencje kreatywne, ale także uczyły odpowiedzialności za wspólną przestrzeń i środowisko naturalne. Dzięki takiemu podejściu, w 2024 roku udało nam się stworzyć spójny program działań, w którym sztuka stała się narzędziem realnej zmiany społecznej, a uczestnictwo w kulturze — naturalnym elementem codzienności mieszkańców naszej społeczności. Budując pomosty między różnorodnymi grupami społecznymi, udowodniliśmy, że kultura w Poznaniu może być siłą integrującą, otwartą i dostępną dla każdego, niezależnie od miejsca zamieszkania czy statusu materialnego.

Zrealizowane projekty:

1. Fyrtel Główna — Centrum Inicjatyw Lokalnych

- **dotacja — Miasto Poznań (w tym środki pozostające do dyspozycji Rady Osiedla Główna)**

www.fyrtelglowna.pl/centrum-inicjatyw-lokalnych

Trzeci rok realizacji 3-letniego projektu, wspierającego rozwój społeczności lokalnej osiedla Główna w Poznaniu. W ramach projektu „Fyrtel Główna — Centrum Inicjatyw Lokalnych” realizowaliśmy m.in. proces rozbudowy międzysektorowego partnerstwa lokalnego, przeprowadziliśmy społeczne badania jakościowe i ilościowe badające problemy, potrzeby, zasoby i potencjały społeczności lokalnej dzielnicy Główna), a także realizowaliśmy wspólnie z mieszkańcami różnorodne działania i tzw. oddolne inicjatywy mieszkańców. W ramach zadania zrealizowano:

- 2 inicjatywy oddolne mieszkańców i mieszkank z rejonu działania CIL

1) cykl warsztatów ruchowo-tanecznych dla dorosłych — inicjatywa oddolna mieszkańców i mieszkank polegała na przeprowadzeniu cyklicznych warsztatów ruchowo-tanecznych skierowanych do osób dorosłych z Główniej. Przeprowadzenie cyklu wydarzeń zostało poprzedzone ankietą, w której mieszkańcy i mieszkanki Główniej wyrazili chęć organizacji i udziału tego typu działań na terenie Główniej. Warsztaty poprowadziła Michalina Cendrowska. Inicjatywa oddolna była odpowiedzią na zdiagnozowaną przez Sąsiedzkie Centrum Inicjatyw Lokalnych na Główniej potrzebę rozwoju różnorodnej oferty edukacyjno-animacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej osiedla. Podczas cotygodniowych spotkań uczestnicy i uczestniczki byli stopniowo wdrażani w świat tańca współczesnego, jego strategię, narzędzia i techniki.

2) cykl warsztatów ukulele na Główniej – odbyło się łącznie 16 wydarzeń. Inicjatywa oddolna mieszkańców i mieszkańek polegała na przeprowadzeniu cyklicznych warsztatów gry na ukulele w dwóch grupach – dla osób początkujących oraz tych posiadających już zdobyte wcześniej umiejętności muzyczne. Cykle warsztatowe poprowadził Przemysław Śledź – gitarzysta, ukulelista, edukator i pedagog. Inicjatywa oddolna była odpowiedzią na zdiagnozowaną przez Sąsiedzkie Centrum Inicjatyw Lokalnych na Główniej potrzebę rozwoju różnorodnej oferty edukacyjno-animacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej osiedla. Cykliczne warsztaty zagwarantowały możliwość uczestnictwa w interesujących zajęciach, których celem – oprócz wspólnego muzykowania – była integracja międzypokoleniowa mieszkańców i mieszkańek Główniej. Cykl warsztatów był kontynuacją działań realizowanych na Główniej we wcześniejszych latach.

- zrealizowano 6 spotkań związanych z budowaniem, poszerzaniem, wzmocnieniem partnerstwa lokalnego w rejonie działania CIL oraz dotyczących realizacji działań wspólnych tworzonych przez Partnerstwo dla Główniej
- zorganizowano 1 działanie zrealizowane przez partnerstwo lokalne – Dni sąsiada

Rola partnerów zrzeszonych w partnerstwie lokalnym w organizacji i przebiegu Dni Sąsiada dotyczyła m.in. uczestnictwa w procesie programowania i tworzenia programu wydarzeń podczas cyklicznych spotkań partnerskich oraz przygotowaniu przez partnerów wydarzeń i działań, bazujących na zasobach poszczególnych podmiotów – np. Szkoła Podstawowa nr 45 udostępniła nieodpłatnie zaplecze infrastrukturalne w celu organizacji Dni Sąsiada; szkoła językowa English Studio przygotowała animacje językowe z misiem edukacyjnym Teddy Eddie; Związek Harcerstwa Polskiego przygotował terenową grę miejską dla mieszkańców i mieszkańek Główniej; Stowarzyszenie na Rzecz Społeczności Razem na Główniej oraz lokalna parafia przygotowały słodki poczęstunek na sąsiedzki stół; dodatkowo Parafia pw. Niepokalanego Poczęcia NMP udostępniła nieodpłatnie zaplecze socjalno-techniczne na organizację Dni Sąsiada na terenie Otwartego Ogrodu Nadolnik.

- zrealizowano 4 aktywności i działania o charakterze edukacyjno-animacyjnym, integracyjnym, edukacyjnym i włączającym

W ramach realizacji w/w działań zrealizowano 4 działania edukacyjno-animacyjne, będące nierozdzielalnym elementem procesów diagnostycznych opartych na formule badań w działaniu (participatory action research; diagnozowanie problemu/potrzeby – realizacja działania – ewaluowanie działania i potrzeby/problemu – programowanie działania). Zrealizowano 4 działania:

- 1) Pamiątki z Główniej – fotobudka
- 2) Bubble tea & słodki stół – poczęstunek dla mieszkańców i mieszkańek
- 3) Dorwój radnego! – spotkanie z radnymi osiedla Główna
- 4) Chill w ogrodzie – sąsiedzkie rozmowy i grillowanie

- zrealizowano 2 spotkania z mieszkańcami dotyczące ważnych dla społeczności tematów

Spotkania miały charakter integracyjny i dyskusyjny, a jednocześnie miały zaprogramowane w sobie elementy badań diagnostycznych. Spotkania odbywały się w niezobowiązującej atmosferze kolacji sąsiedzkich i poprzedzone były przyniesieniem posiłków, przekąsek, napojów przez wszystkich uczestników spotkania, w tym zespół SCIL. Zrealizowano 2 spotkania z mieszkańcami i mieszkankami w formie kolacji sąsiedzkich poświęconych historii i dziedzictwu kulturowemu Główniej. Na spotkaniach prezentowane były archiwalne fotografie dokumentujące życie społeczne Główniej w ostatnim półwieczu. Fotografie oraz historie prezentowane przez uczestników i uczestniczki spotkań zostały z jednej strony włączone do procesów diagnostycznych, z drugiej zasilily zasoby cyfrowego archiwum dzielnicy, prowadzonego od 2020 roku przez Stowarzyszenie Młodych Animatorów Kultury. Link do archiwum: <https://www.fyrtelglowna.pl/archiwum-dzielnicy/>

- zrealizowano 3 działania informacyjno-edukacyjne służące zwiększaniu wiedzy mieszkańców o sprawach lokalnych i możliwości włączania się w procesy podejmowania decyzji

Działania, których celem było włączanie mieszkańców we współdecydowanie o sprawach lokalnych oraz moderowanie wśród społeczności lokalnych dyskusji dotyczących istotnych aspektów życia codziennego na Główniej. Cele te były realizowane m.in. poprzez organizację spotkań i warsztatów dotyczących możliwości wpływu mieszkańców i mieszkańek na najbliższe otoczenie – były to działania, które pozwalały na włączanie się społeczności lokalnej w procesy podejmowania decyzji. Zrealizowano 3 spotkania pt. „Aktywna Główna”, które dotyczyły założeń i realizacji inicjatyw oddolnych mieszkańców i mieszkańek, skierowanych do wszystkich zainteresowanych organizacją własnej inicjatywy. Spotkania informacyjne i konsultacyjne dotyczyły zastosowania elementów metodyki i logiki projektowej podczas realizacji inicjatyw, a także zapoznania wszystkich zainteresowanych z zapisami aktualizacji diagnozy społeczności lokalnej (kryterium odpowiedzi inicjatywy na zdiagnozowany problem lub potrzebę).

- zrealizowano 2 działania zwiększające zaangażowanie mieszkańców, ich wrażliwość społeczną, realizowane z udziałem mieszkańców oraz wydarzenia o charakterze integracyjnym

1) Śmieciom nie było końca: sąsiedzka akcja sprzątnięcia dzielnicy – działanie realizowane na terenie osiedla Główna rokrocznie. Akcja sprzątnięcia dzielnicy angażowała mieszkańców i mieszkanki. Wyznaczono tereny do uprzątnięcia. W akcję zaangażowali się – oprócz mieszkańców i mieszanek – również podmioty partnerskie. Akcję zakończył wspólny posiłek w siedzibie SCIL Fyrtel Główna.

2) Budowanie instalacji artystycznej na Paradę Sobótkową – cykl trzech spotkań dotyczący projektowania i tworzenia instalacji artystycznej symbolizującej osiedle główne. Mieszkańcy zaangażowali się w budowanie instalacji, która następnie wzięła udział w Paradzie Sobótkowej – Poznańskie Wianki 2024. Efektem prac było stworzenie instalacji symbolizującej ogród społeczny na terenie dzielnicy: Otwarty Ogród Nadolnik.

- zrealizowano 3 działania aktywizujące, edukacyjne, integracyjne i promocyjne współorganizowane i współrealizowane przez sieć współpracy SCIL – Kolektyw Aktywne Miasto

1) PRACOWNIA AKTYWNOŚCI LOKALNEJ – cykl spotkań dla liderów_ek zaangażowanych w proces wzmocnienia wspólnot lokalnych na obszarach funkcjonowania SCIL-i należących do KAM. W ramach tego cyklu CIL – Fyrtel Główna zrealizował spotkanie sieciujące, polegające na wymianie doświadczeń związanych z pracą z młodzieżą i dziećmi.

2) FORUM LOKALNEJ SYNERGII – wewnętrzne spotkania przedstawicieli SCIL-i, których idea była integrowanie się, dzielenie doświadczeniami, planowanie wspólnych przedsięwzięć oraz rozwiązywanie lokalnych problemów. W ramach zadania CIL – Fyrtel Główna przeprowadził spotkanie poświęcone wypracowaniu rekomendacji dla programu CIL na kolejne lata.

3) WSPÓŁORGANIZACJA CIL&GRILL – wydarzenia promocyjno-integracyjnego, w którym udział wzięli przedstawiciele SCIL-i, lokalni liderzy i mieszkańcy. Podczas wspólnego grillowania na Głównej stworzono stoiska poszczególnych SCIL-i, na których odbywały się animacje oraz udzielano informacji dotyczących programu CIL i realizowanych w ramach niego działań.

- zrealizowano 3 działania edukacyjno-promocyjne w formie udziału w wizytach studyjnych

1) Nowa Sól (22-23.08.2024) – odwiedzono siedziby i zapoznano się z działalnością społeczno-kulturalną i animacyjną Fundacji Panopticum, Nowosolskiego Alternatywnego Stowarzyszenia Artystów, Centrum Aktywności Społecznej CAS.

2) Warszawa (17-19.10.2024) – część zespołu CIL – Fyrtel Główna odwiedziła organizacje i instytucjach zajmujące się animacją i aktywizacją społeczności lokalnych. Były to: Centrum Archiwistyki Społecznej, Mokotowskie Centrum Integracji Mieszkańców przy Wydziale Spraw Społecznych i Zdrowia Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy, Centrum Paca 40, Dom Sztuki, Stacja Praga, Otwarty Jazdów, Dom Kultury Praga.

3) Czernica (17-18.10.2024) – część zespołu CIL – Fyrtel Główna odwiedziła Ośrodek Kultury ZAMECZEK (samorządowa instytucja kultury zarządzana przez Stowarzyszenie Spichlerz). Wizyta dotyczyła m.in. zapoznania się z modelem zarządzania instytucją kultury przez organizację pozarządową wraz z dokumentacją wdrożenia alternatywnego modelu organizacyjnego.

Koszty realizacji projektu:

- 80.000,00 złotych – dotacja miasto Poznań
- 98,30 złotych – środki własne SMAK

2. Oddolne inicjatywy osiedlowe na Głównej

- **dotacja: Stowarzyszenie Wielkopolska Sieć Organizacji Pozarządowych „Działamy Razem” (źródło finansowania: miasto Poznań)**

Celem głównym projektu było zwiększenie poczucia sprawczości i wpływu na najbliższe otoczenie wśród społeczności lokalnej osiedla Główna w Poznaniu poprzez realizację działań, akcji, pomysłów i oddolnych inicjatyw osiedlowych mieszkańców i mieszanek zmierzających do aktywizowania lokalnej społeczności osiedla Główna wokół różnych celów o charakterze dobra wspólnego oraz odpowiadających na zdiagnozowane problemy i potrzeby funkcjonujące na terenie osiedla Główna. Zadanie realizowane było przez zespół animatorów oraz mieszkańców osiedla Główna w Poznaniu, którzy chcieli angażować się w działania społecznie użyteczne, wzmocniać swoją wspólnotę lokalną i realizować akcje, działania i oddolne inicjatywy osiedlowe we współpracy ze społecznością lokalną. Ideowym podglebieniem projektu był model partycypacji społecznej zorganizowanej według zasady przejścia od pracy DLA MIESZKAŃCÓW, do pracy Z MIESZKAŃCAMI I POPRZEZ MIESZKAŃCÓW (odejście od perspektywy „klienta” wydarzeń, na rzecz „współtwórcy” i „współgospodarza” realizowanych działań oddolnych).

Projekt był bezpośrednią odpowiedzią na problemy i potrzeby rozpoznane w „Diagnozie społeczności lokalnej osiedla Główna – aktualizacja 2023” stworzonej przez zespół badaczy i animatorów Centrum Inicjatyw Lokalnych funkcjonującego na terenie osiedla Główna w Poznaniu (pełny dokument dostępny do pobrania na naszej stronie internetowej <https://www.fyrteलगłowna.pl/wp-content/uploads/2024/03/diagnoza-aktualizacja-2023.pdf>).

W ramach projektu wspólnie z mieszkańcami i mieszkankami Głównej w Poznaniu zrealizowano 9 małych projektów, angażujących społeczność lokalną w działania na rzecz rozwoju własnej dzielnicy:

- 1) **Warsztaty rękodzielnicze** – inicjatywa oddolna mieszkanki osiedla Główna, która zaproponowała, że prowadzi dla swoich sąsiadów i sąsiadek cykl warsztatów z rękodzieła. W ramach zajęć powstawały ozdoby świąteczne, małe dekoracje do domu, breloczki czy maskotki wykonane na szydełku. Warsztaty były adresowane do osób w różnym wieku o różnym poziomie zaawansowania, co pozwoliło na wytworzenie międzypokoleniowej grupy. Dzięki temu inicjatywa wpisywała się w postulat dostępności.
- 2) **Warsztaty ruchowo-taneczne dla dzieci** – inicjatywa oddolna matek z terenu osiedla Główna. Pracownia tańca to cykl warsztatów ruchowo-tanecznych dla dzieci, łączących różne metodyki, narzędzia, strategie i techniki pracy z zakresu ruchu i tańca. Zajęcia opierały się na nauce krótkich choreografii dopasowanych do wymagań uczestniczek i uczestników oraz improwizacjach ruchowych rozwijających świadomość ciała oraz pomagających zwiększyć pewność siebie. Pracownię prowadziła Natalia Stegienta – doświadczona pedagogka specjalna i instruktorka tańca.
- 3) **Cykl warsztatów ruchowo-tanecznych dla osób dorosłych** – inicjatywa oddolna mieszkańców i mieszanek polegała na przeprowadzeniu cyklicznych warsztatów ruchowo-tanecznych skierowanych do osób dorosłych na Głównej. Przeprowadzenie cyklu wydarzeń zostało poprzedzone ankietą, w której mieszkańcy i mieszkanki Głównej wyrazili chęć organizacji i udziału w tego typu zajęciach na terenie Głównej. Warsztaty poprowadziła Michalina Cendrowska. Podczas cotygodniowych spotkań uczestnicy i uczestniczki byli stopniowo wdrażani w świat tańca współczesnego, jego strategie, narzędzia i techniki.
- 4) **Dni otwarte ogrodu Nadolnik** – to wydarzenie plenerowe, którego pomysłodawcami, koordynatorami oraz realizatorami były osoby zrzeszone w nieformalnej grupie Kołorking ogrodnicy. Grupa opiekuje się ogrodem społecznym. Zaproponowane przez nią aktywności odpowiadały na zdiagnozowane potrzeby i problemy społeczności lokalnej opisane w aktualizacji diagnozy z 2023 roku. W programie znalazły się różnorodne aktywności – m.in. wspólne sadzenie roślin, warsztaty zielarskie, malowanie nadstawek, sąsiedzka gra w boule czy ekologiczna gra terenowa dla najmłodszych. Dni otwarte adresowane były do szerokiego grona odbiorców – przede wszystkim do rodzin z dziećmi, ale również seniorów czy osób związanych z ogrodnictwem czy zielarstwem, potencjalnie zainteresowanych dołączeniem do grupy ogrodowej.
- 5) **Dziewczyńska inicjatywa: warsztaty, spotkania, akcje twórcze** – cykl spotkań i warsztatów był skierowany do dziewczyn w wieku 10+. Grupa uczestniczek miała okazję uczestniczyć w twórczych akcjach, które pozwoliły im rozwijać swoje pasje, umiejętności oraz zaangażowanie społeczne. Odbyły się m.in. warsztaty z rękodzieła, szycia czy literackie. „Dziewczyńska inicjatywa” była odpowiedzią na potrzebę organizacji zajęć dla grupy dziewczyn, które zaczęły coraz chętniej pojawiać się na Fyrtle Główna w poszukiwaniu sposobów na spędzanie wolnego czasu. Zainteresowanie młodych osób działalnością Sąsiedzkiego CIL na Głównej jest wynikiem działań streetworkingowych prowadzonych przez animatorki w wakacje od dwóch lat. W związku z tym ważne było utrzymanie zaangażowania młodych dziewczyn również poza sezonem wakacyjnym.
- 6) **Rozwój Otwartego Ogrodu Nadolnik** – ewaluacja działań Kołorkingu ogrodniczego przeprowadzona na początku roku wykazała, że jednym z problemów, z jakimi mierzy się ogród społeczny, jest współdzielenie działki razem z wybiegiem dla psów. Oznaczało to, że psy poruszały się po części ogrodowej, rozkopując grządki i podkopując rośliny – niszczyły pracę ogrodników i ogrodniczek. W związku z tym członkowie i członkinie Kołorkingu Ogródniczego wyszli z inicjatywą postawienia płotu, który uniemożliwiłby psom poruszanie się po ogrodzie. Częścią inicjatywy związanej z rozwojem OON-u był również zakup folii ogrodowej i postawienie tuneli, które służyły ochronie roślin przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Inicjatywa dotyczyła szeroko rozumianego rozwoju ogrodu społecznego – nasadzeń, prac ogrodniczych oraz działań ekologiczno-edukacyjnych.
- 7) **Pracownia żywego słowa** – działania prowadzone w ramach aktualizacji diagnozy w 2023 roku pokazały Stowarzyszeniu Młodych Animatorów Kultury, że oferta społeczno-kulturalna Fyrta Główna była nieatrakcyjna dla osób w przedziale wiekowym 19-30 lat. W związku z tym

postanowiono zorganizować cykl warsztatów edukacyjno-artystycznych z recytacji i literatury mówionej, który adresowany był do grupy o konkretnych zainteresowaniach – osób związanych z aktorstwem, literaturą i teatrem. Wśród zagadnień poruszanych na spotkaniach Pracowni znajdowały się m.in.: praca nad aktorską / recytatorską interpretacją prozy i poezji, elementarne zadania aktorskie, praca nad poprawną artykulacją, emisją, dykcją i oddechem, świadomość sceniczna oraz podstawy improwizacji czy analiza tekstów, dobór repertuaru i kompozycja. Warsztaty prowadził m.in. Daniel Stachula – teatrolog, pedagog teatru, polonista, reżyser, animator kultury i laureat kilkudziesięciu festiwali sztuki słowa. Inicjatywa miała charakter pilotażowy – po zakończeniu realizacji inicjatywy, grupa stwierdziła, że chce kontynuować prace.

- 8) **Warsztaty ruchowo-taneczne dla dzieci: kontynuacja** – warsztaty ruchowo-taneczne dla dzieci organizowane wiosną i latem cieszyły się dużą frekwencją, dlatego postanowiono przedłużyć cykl zajęć na semestr jesienno-zimowy. Do współpracy zaproszono po raz kolejny Natalię Stegientę, doświadczoną pedagożkę i instruktorkę tańca. Na podstawie rozmów z rodzicami uczestników i uczestniczek postanowiono kontynuować dotychczasową formę zajęć opartą na nauce krótkich choreografii (dopasowanych do wymagań uczestniczek i uczestników) oraz na improwizacjach ruchowych, które rozwijają świadomość ciała oraz pomagają zwiększyć pewność siebie. Zajęcia nadal odbywały się w dwóch kameralnych grupach, aby w zależności od wieku odpowiednio dobrać metodę pracy oraz stworzyć bezpieczną, komfortową przestrzeń artystycznego wyrazu dla każdego dziecka.
- 9) **Pracownia recytacji i literatury mówionej: kontynuacja** – kontynuacja inicjatywy była efektem sukcesu pierwszej edycji warsztatów, która pokazała, jak istotne jest tworzenie przestrzeni dla młodych osób zainteresowanych aktorstwem, literaturą i teatrem. Realizacja pierwszego cyklu warsztatów pozwoliła również zmapować, jakie konkretne umiejętności należy rozwijać w przyszłości. Prowadzone działania wskazały na konieczność szczególnego nacisku na rozwijanie takich kompetencji jak: praca nad autorskimi interpretacjami i tworzeniem krótkich form teatralnych na bazie własnych tekstów, rozwijanie świadomości głosowej i ciała poprzez zaawansowane techniki emisji głosu i ćwiczenia oddechowe. Kontynuacja inicjatywy wynikała z przekonania, że młodzi mieszkańcy Fyrtla Główna potrzebują przestrzeni do twórczego rozwoju, która odpowie na ich zainteresowania i jednocześnie przygotowuje ich do dalszej artystycznej drogi – zarówno na scenie, jak i w innych czasem nieoczywistych obszarach.

Koszty realizacji projektu:

- 36.250,00 złotych – dotacja (miasto Poznań)
- 23,08 złotych – środki własne Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury

3. Koncert Franka Warzywa w Otwartym Ogrodzie Nadolnik

- **dotacja – miasto Poznań (środki pochodzące z dyspozycji Rady Osiedla Główna)**

Zadanie obejmowało organizację koncertu artystów Franek Warzywa & Młody Buddha – 8 września 2024 roku, jako wydarzenie towarzyszące lokalnego festynu Dni Sąsiada. Koncert był inicjatywą zrealizowaną przez Stowarzyszenie Młodych Animatorów Kultury w odpowiedzi na potrzebę wzbogacenia oferty miejsc o charakterze edukacyjno-kulturalnym, których zadaniem jest promowanie postaw ekologicznych wśród społeczności lokalnej. Artyści, którzy w swojej twórczości promują jedzenie warzyw i zdrowy styl życia, tym razem wystąpili pomiędzy grządkami w Otwartym Ogrodzie Nadolnik by docenić sąsiedzką pracę włożoną w hodowlę roślin. Koncert miał charakter międzypokoleniowy – zabawne teksty Franka Warzywa trafiły zarówno do rodziców, seniorów, jak i młodych osób, które uczestniczyły w wakacyjnych wydarzeniach na Główniej. Informacja o koncercie trafiła do wpływowych poznańskich influencerów i dziennikarzy. W wydarzeniu wzięło udział około 100 osób.

Koszty realizacji projektu:

- 7670,00 zł – Miasto Poznań (Rada Osiedla Główna)
- 55,00 zł – środki własne Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury

4. Ogrodowy festyn – sąsiedzkie wydarzenia

- **dotacja – Miasto Poznań (środki pochodzące z dyspozycji Rady Osiedla Główna)**

W 2022 roku na terenie dzielnicy zawiązał się Kołorking Ogrodniczy i powstał Otwarty Ogród Nadolnik, gdzie latem odbywają się warsztaty i animacje dla dzieci i młodzieży zamieszkujących dzielnicę, a także organizowane są mini-festyny sąsiedzkie skierowane również do osób dorosłych. W 2024 roku członkowie Partnerstwa dla Główniej, zdecydowali się na realizację własnych wydarzeń mających na celu integrację społeczności dzielnicy. Zawiązały się dwie grupy robocze:

- przedstawiciele Kołorkingu Ogrodniczego zainteresowani promowaniem działalności ogrodu, postanowili zaprosić na wydarzenie specjalistę od serigrafii i w ramach warsztatów odbijać na recyklingowych koszulkach logo Otwartego Ogrodu Nadolnik zaprojektowane przez członkinię grupy Joannę Śliwiak – wykonane metodą linorytu i nawijające do muralu widniejącego w ogrodzie.
- druga grupa robocza składała się z członków Hufca ZHP Poznań – Nowe Miasto, Rady Osiedla oraz członków grupy nieformalnej Planszówkowy Fyrstel, których połączyła miłość do gier terenowych. Podczas Festynu 7 września 2024 r. grupa zorganizowała grę miejską "Odzyskaj sąsiada", która zmotywowała mieszkańców i mieszkanki do lepszego poznania terenu dzielnicy, a także do wzmocnienia świadomości ekologicznej (zagadki na trasie dotyczyły m.in. umiejętności prawidłowej segregacji odpadów). Gra miała charakter zespołowy (mogła w niej wziąć udział grupa min. 3-osobowa), przejście trasy trwało ok. 2h (obejmując punkty: Plac przy Szkole Podstawowej nr 45, kościół, kamienicę przy Główniej 48, Otwarty Ogród Nadolnik, podwórze SOW im. Św. Ludwiki, mostek przy ul. Rzecznej, Dworzec Poznań Wschód, miejsce pod Mostem/na Moście Lecha, park Nadolnik. W każdym z tych miejsc znajdowały się zagadki i zadania do wykonania, wzamian za które otrzymywało się drobne nagrody. W animowanie gry w poszczególnych punktach odpowiadały osoby zaangażowane w koalicję partnerską – jednym z przykładów takiego zadania było wspólne sadzenie roślin w przestrzeni ogrodu. Przewidziane były dwa poziomy trudności – trasa dla dzieci poniżej 13 roku życia oraz dla osób dorosłych. W grze wzięło udział ok. 15 drużyn.

Koszty realizacji projektu:

- 4649,00 zł – Miasto Poznań (Rada Osiedla Główna)
- 1,87 zł – środki własne Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury

5. Fyrstel Główna – interdyscyplinarne laboratorium twórcze Społecznego Centrum Kultury

- **dotacja – Miasto Poznań**

<https://www.fyrstelglowna.pl/spoleczne-centrum-kultury/>

Pierwszy rok realizacji 3-letniego projektu interdyscyplinarnego laboratorium twórczego Społecznego Centrum Kultury – w całości prowadzonej przez organizację pozarządową "społecznej instytucji" Przestrzeń realizacji warsztatów twórczych, koncertów, spektakli, wernisaży, działań interdyscyplinarnych oraz plenerowych, opartych na dialogu z mieszkańcami i mieszkankami dzielnicy. W ramach projektu realizowany jest program rezydencji społeczno-artystycznych.

W ramach projektu:

- zaprogramowano i wyprodukowano 96 wydarzeń kulturalnych i edukacyjno-kulturalnych na terenie dzielnicy o zubożonej ofercie kulturalnej – w tym:
  - 91 warsztatów (w tym: 30 warsztatów muzyczno-teatralnych dla seniorów, 20 warsztatów sztuk pięknych i rękodzieła, 16 warsztatów interpretacji dziedzictwa kulturowego poprzez fotografię, 25 warsztatów z zakresu edukacji międzykulturowej)
  - 4 wydarzenia artystycznych o charakterze otwartym (w tym: 1 reżyserowany koncert performatywny, 1 interdyscyplinarna wystawa, 1 spotkanie lub akcja twórcza z zakresu edukacji międzykulturowej, 1 seans kina plenerowego połączony z dyskusją)
  - 1 rezydencję społeczno-artystyczną dla animatorów, artystek i edukatorów,
  - opracowano i wydano 1 publikację promocyjną i/lub podsumowującą działania merytoryczne zadania w łącznym nakładzie 170 sztuk,
  - włączono w działania merytoryczne 12 osób (artyści, edukatorki, animatorzy, koordynatorki, kuratorzy, ekspertki) z Poznania, Wielkopolski i całego kraju.
  - wyprodukowano i opublikowano 3 materiały filmowe (rolki do mediów społecznościowych) o charakterze dokumentacyjnym lub promocyjnym.

Program projektu:

1) GŁOSY (Z) PRZESZŁOŚCI

Warsztaty muzyczno-teatralne dla seniorów stanowiły pierwszą odsłonę Pracowni sztuk performatywnych. W każdym roku działania pracowni będą odwoływały się do idiomów tematycznych. W 2024 roku cykl warsztatowy był zorganizowany wokół hasła „DO ŹRÓDEŁ”, odnoszącego się do dziedzictwa muzycznego wsi Główna i pamięci zbiorowej o fenomenie kultury chłopskiej i pieśniach ludowych. Seniorzy i seniorki pod kierownictwem Joanny Sykulskiej – dyrygentki chóralnej, kompozytorki oraz kierowniczką artystyczną Chóru Pogłosy pracowali nad repertuarem, na który składały się utwory nawiązujące do dziedzictwa muzycznego wsi Główna. Finałowym wydarzeniem był koncert performatywny. Liczba warsztatów: 30. Liczba koncertów performatywnych: 1.

2) PRACOWNIA SZTUK PIĘKNYCH – RĘKODZIEŁO

W ramach pracowni sztuk pięknych zorganizowaliśmy artystyczny FabLab, czyli rodzaj pracowni, w ramach której dorośli zainteresowani sztukami wizualnymi, wzornictwem i rzemiosłem mieli dostęp do niezbędnych narzędzi, przestrzeni oraz specjalistycznej wiedzy technicznej. Interdyscyplinarne warsztaty dla dorosłych prowadziła Jagoda Szymkowiak – graficzka, artystka i projektantka. Podsumowaniem działań była interdyscyplinarna wystawa prezentująca prace osób uczestniczących w warsztatach. Liczba warsztatów: 20. Liczba wystaw: 1.

3) ODBITKI HISTORII – STUDIO FOTOGRAFII EKSPERYMENTALNEJ I INTERMEDIÓW

Warsztaty fotograficzne stały się przestrzenią do refleksji na temat miejsca zmienionego przez historię, którego jedynym świadectwem istnienia są fotografie pełniące funkcję nośników pamięci. Fotografie to także kolekcje historii osobistych, rodzinnych, będące najbardziej powszechnym sposobem pamiętania. Korzystając z możliwości, jakie daje interpretacja fotografii, uczestniczki i uczestnicy warsztatów mogli zrozumieć, docenić i ochronić swoje dziedzictwo. Warsztaty prowadziła Daria Mielcarzewicz – graficzka, artystka wizualna. Liczba warsztatów: 16.

4) JĘZYKI DZIELNICY – PRACOWNIA EDUKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ

Wraz z początkiem roku 2022 na Główniej pojawiła się nowa społeczność – mniejszość ukraińska, uciekająca przed wojną we własnym kraju, poszukująca namiastki stabilizacji i bezpieczeństwa u swoich sąsiadów. Ta sytuacja i związana z nią konieczność otwarcia się na inną kulturę, prowadziła nas w stronę edukacji międzykulturowej. Warsztaty edukacyjno-artystyczne prowadzone przez Martynę Butor – aktorkę, ukrainistkę, rusycystkę i edukatorkę międzykulturową polegały na twórczym wykorzystaniu nauki języków, tradycji, obyczajów i kultur w działaniach artystycznych. W tym celu uczestniczki i uczestnicy warsztatów – Ukrainki i Ukraińcy – sięgnęli do źródeł kultury polskiej i ukraińskiej, za pomocą takich sztuk jak literatura, film, teatr. Podczas prowadzonych zajęć poruszony został temat różnic i podobieństw między kulturą ukraińską i polską, kształtujący świadomość własnej tożsamości kulturowej i narodowej, przy jednoczesnym zachowaniu szacunku dla innych narodowości. Prowadzenie procesu edukacyjno-artystycznego w trzech językach (ukraińskim, rosyjskim oraz polskim) pozwoliło ukraińskim uczestnikom na zapoznanie się z językiem polskim na poziomie komunikatywnym, dzięki czemu mogli stać się odbiorcami również pozostałych działań edukacyjnych i artystycznych organizowanych w ramach interdyscyplinarnego laboratorium twórczego. Liczba warsztatów: 25. Liczba akcji twórczych: 1.

5) OTWARTE KINO NADOLNIK – CYKL: POD STRZECHY

Projekcja w ramach kina plenerowego, zorganizowana została w siedzibie Stowarzyszenia przy ul. Główniej 42, a nie w Otwartym Ogrodzie Nadolnik. Miało to związek z warunkami pogodowymi. W ramach pokazu, którego odbiorcami były dzieci, zdecydowaliśmy się na projekcję japońskiego filmu "Mirai". Decyzja o wyborze tytułu została podjęta w porozumieniu z widzami. Fabuła filmu bezpośrednio odnosiła się do idiomu DO ŹRÓDEŁ, jednocześnie będąc odpowiednią dla wieku i percepcji młodych widzów. Przed projekcją odbyła się prelekcja dotycząca tematyki filmu i gatunku jakim jest animacja, a po pokazie zorganizowana została dyskusja, podczas której uczestnicy mieli możliwość podzielenia się swoimi refleksjami na temat dzieła. Spotkanie prowadziła kulturoznawczyni Michalina Szulejko. Liczba wydarzeń: 1.

6) REZYDENCJE SPOŁECZNO-ARTYSTYCZNE 2024: DO ŹRÓDEŁ

Rezydencje to wydarzenia kulturalne utrzymane w nurcie sztuk społecznych, odnoszących się do praktyk artystycznych opartych na społeczności lokalnej i tworzonych w jej otoczeniu. Zaprosiliśmy artystki, animatorów kultury, edukatorów i kolektywy twórcze do zgłaszania swoich propozycji działań edukacyjno-artystycznych w przestrzeni Główniej. Program rezydencji ma charakter „open call” – w odpowiedzi na ogłoszony przez nas otwarty nabór zainteresowane osoby zgłosiły swoje propozycje realizacji działań edukacyjno-artystycznych. Projekt, który został wybrany w otwartym naborze otrzymał wsparcie w zakresie promocji, organizacji wydarzeń oraz udostępnienia przestrzeni i niezbędnego sprzętu. Rezydencja 2024 pt. "Przepis na sąsiada" autorstwa Dominiki Szelażek i Marty Marii Madej miała miejsce w przestrzeni Otwartego Ogrodu Nadolnik przy ul. Mariackiej 15. Działania w ramach rezydencji zostały prowadzone wokół tematów jedzenia i gotowania. Rezydentki chciały opowiedzieć o historii

i terażniejszości dzielnicy poprzez stworzenie sąsiedzkiej książki kucharskiej. Przepisy były kolekcjonowane podczas spotkań w ogrodzie poświęconych jedzeniu i integrujących społeczność Główniej. Książkę można pobrać pod linkiem: <https://www.fyrtelglowna.pl/wpcontent/uploads/2024/09/Przepis-na-sasiada-do-internetu.pdf>

Liczba wydarzeń: 1

7) SEMINARIUM ANIMACJI I EDUKACJI KULTUROWEJ – PUBLIKACJA PODSUMOWUJĄCA ROK 2024

Publikacją kończącą działania jest kalendarium społecznościowe stworzone w nurcie community art, w którym zapisane zostały najważniejsze daty dla mieszkanki i mieszkańców Główniej – wydarzenia bardziej i mniej prywatne. Istotnym kontekstem dla publikacji jest jednocześnie 100-lecie przyłączenia Główniej do Poznania w 2025 roku – prześledziliśmy wydarzenia istotne z perspektywy rozwoju Główniej jako pełnoprawnej dzielnicy stolicy Wielkopolski. W kalendarzu znalazły się fotografie autorstwa Urszuli Jocz, która poprzez obiektyw aparatu od lat tworzy wizualną opowieść o dzielnicy.

Liczba publikacji: 1

Koszty realizacji projektu:

- 100.000,00 złotych – dotacja (miasto Poznań)
- 345,13 złotych – środki własne Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury

6. Biblioteka Sąsiedzka na Główniej

- **dotacja – Miasto Poznań**

www.fyrtelglowna.pl/biblioteka-sasiedzka

Biblioteka Sąsiedzka na Główniej to pierwsza społeczna biblioteka w Poznaniu, działająca od 2022 roku z inicjatywy mieszkańców. Gromadzi ponad 10 tys. książek w wolnym dostępie i jest miejscem warsztatów, koncertów oraz spotkań autorskich i wolontariackich. Program działań:

POKŁOSIE – cykl spotkań autorskich

Rozmowy o gentryfikacji i życiu na Główniej z udziałem Łukasza Drozdy, Magdaleny Radomskiej i Lidii Amejko. Dyskusje moderowane przez dr Joannę B. Bednarek łączyły wiedzę ekspercką z lokalną perspektywą, wzmacniając tożsamość mieszkańców. Zrealizowana liczba wydarzeń: 2.

DIY – technika POP-up

Warsztat tworzenia trójwymiarowych kompozycji papierowych podczas Nocy Bibliotek. Uczestnicy łączyli literaturę z narracją wizualną, odkrywając nowe formy obcowania z książką. Zrealizowana liczba wydarzeń: 1

GRAJDOLY – koncerty w Bibliotece Sąsiedzkiej

Zderzenie muzycznych światów: Jan Czaja zaprezentował autorskie interpretacje Bacha, a DJ-ka Magdalena Sikorska wprowadziła nowoczesną elektronikę. Wydarzenie pokazało szerokie spektrum możliwości dźwiękowych w przestrzeni biblioteki. Zrealizowana liczba wydarzeń: 2

PRACOWNIA RECYTACJI I LITERATURY MÓWIONEJ

Warsztaty interpretacji tekstu i aktorstwa głosowego prowadzone przez Daniela Stachułę. Uczestnicy uczyli się wyrażać emocje poprzez głos i gest, ożywiając literaturę. Zrealizowana liczba wydarzeń: 6

W ramach zadania przeprowadzono kampanię społeczną z symbolem bobra (grafika autorstwa Jakuba Haremzy), mającą na celu promocję biblioteki w dzielnicy i mediach społecznościowych. Kluczowe działania:

MŁODZIEŻOWY WOLONTARIAT W BIBLIOTECE SĄSIEDZKIEJ

Wolontariusze (10–15 lat) jako „eksperci doświadczenia” promują czytelnictwo na Instagramie, organizują zbiórki książek i angażują się w akcje terenowe. Zrealizowana liczba wydarzeń: 6

WOLONTARIAT DLA OSÓB DOROSŁYCH W BIBLIOTECE SĄSIEDZKIEJ

Inicjatywa integrująca mieszkańców Fyrtla Główna. Wolontariusze wspierają organizację wydarzeń (np. Noc Bibliotek) i rozwijają własne działania animacyjne. Zrealizowana liczba wydarzeń: 6

ZACZYTANI NA DZIELNI – mobilny regał z książkami

Happeningi w przestrzeni publicznej (Rynek Wschodni, Park im. ks. T. Kirshke). Mobilny regał pozwolił mieszkańcom na kontakt z literaturą podczas codziennych aktywności. Zrealizowana liczba wydarzeń: 2

ROZPROSZONY BOOKCROSSING – książki niespodzianki

Gra terenowa na Instagramie. „Książki niespodzianki” zapakowane w ekologiczny papier trafiły do lokalnych punktów usługowych, promując ideę „podaj dalej” i zapraszając do biblioteki.

Zrealizowana liczba wydarzeń: 3

MUR BETON – poezja pisana kredą

Akcja pisania cytatów literackich na chodnikach Główniej. Narzędzie integracji międzypokoleniowej, które wprowadziło kulturę w codzienny krajobraz dzielnicy. Zrealizowana liczba wydarzeń: 3

NOC BIBLIOTEK

Finałowe wydarzenie łączące różne formaty działań. Zaprezentowało bibliotekę jako nowoczesne centrum kulturalne i zintegrowało społeczność wokół ogólnopolskiej akcji. Zrealizowana liczba wydarzeń: 1

Koszty realizacji projektu:

- 39 817,83 zł złotych – dotacja (miasto Poznań)
- 250,00 zł – środki własne Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury

7. 2024: Odyseja Główna – wakacyjny program wydarzeń dla dzieci i młodzieży

- **dotacja: Miasto Poznań**

<https://www.fyrteलगłowna.pl/spoleczne-centrum-kultury/2024-odyseja-głowna/>

Projekt „2024: Odyseja Główna – wakacyjny program dla dzieci i młodzieży” stanowił drugą edycję interdyscyplinarnego programu wydarzeń z pogranicza animacji, kultury, sztuki, edukacji i wypoczynku, uwzględniającego problematykę społeczną grup odbiorczych. Projekt ten powstał w odpowiedzi na potrzebę związaną z zagwarantowaniem oferty kulturalno-edukacyjnej i animacyjnej najmłodszym mieszkańcom osiedla Główna w Poznaniu, którzy przez różnego rodzaju bariery ekonomiczne i społeczno-materialne mają utrudnione możliwości uczestnictwa w życiu kulturalno-społecznym Poznania. W związku z tym, głównym założeniem realizowanych wydarzeń było odkrywanie nowych możliwości przed młodymi osobami poprzez kreatywne animowanie ich czasu wolnego i włączenie ich w partycypacyjne działania kulturalne, które przyczyniły się do zwiększenia zaangażowania dzieci i młodzieży w sprawy swojego najbliższego otoczenia. Ważną częścią projektu, było to, że podejmowane działania były zdecentralizowane (odbywały się w różnych punktach na terenie całego osiedla), co pozwoliło na eliminację przestrzennych i społecznych barier w dostępie do nich, a tym samym budowanie dobrostanu wśród dzieci i młodzieży z Główniej.

Na wakacyjny program wydarzeń dla dzieci i młodzieży z osiedla Główna i jego okolic składały się następujące działania:

1) POZA ORBITĄ – działania animacyjno-streetworkingowe

Działania animacyjne z elementami streetworkingu skupiały się na nawiązywaniu bezpośredniego kontaktu z uczestnikami wydarzeń w ich naturalnym środowisku. Czas spędzony na wspólnej zabawie, będącej pretekstem do (lepszego) poznania się, przygotował grunt do działań warsztatowych, pozwolił na zebranie grup odbiorczych ich integrację oraz wypracowanie wspólnego systemu komunikacji. Dodatkowo praca w terenie pozwoliła na zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania grup, co wprowadziło wyższą jakość realizacji kolejnych etapów projektu. Liczba wydarzeń: 8, liczba odbiorców: 96

2) ZIELONY MIKROKOSMOS: MOJE PODWÓRKO – warsztaty zielarskie z interpretacji dziedzictwa naturalnego

Warsztaty artystyczno-edukacyjne, podczas których eksploatowana była bioróżnorodność główieńskiej zieleni. Uczestnicy zapoznali się z technikami rozpoznawania roślin, zdobyli wiedzę na temat ich właściwości leczniczych i jadalnych, a także skatalogowali gatunki wpływające na zachowanie bioróżnorodności osiedla. Efektem cyklu było stworzenie katalogu roślinności w formie zina, swoistego zielonego, dzielnicowego mikrokosmosu. Liczba wydarzeń: 2, liczba odbiorców: 20 osób.

3) MISJA: BAZA – warsztaty konstruktorskie

Cykl warsztatów konstruktorsko-artystyczny angażujący wyobraźnię, a także przekazujący praktyczne kompetencje (np. praca z narzędziami). W odpowiedzi na brak tzw. „trzeciego miejsca” dedykowanego najmłodszym mieszkańcom Główniej, uczestnicy warsztatów, włączeni w proces negocjowania przestrzeni, zaprojektowali i zbudowali „kosmiczną bazę”, która obecnie służy im jako miejsce spędzania czasu wolnego. Budowa bazy odbyła się w Otwartym Ogrodzie Nadolnik, dzięki czemu przywiązanie dzieci do

ogrodu społecznego oraz ich zaangażowanie w dbanie o wspólną przestrzeń zieloną znacznie wzrosło. Liczba wydarzeń: 4, liczba odbiorców: 40 osób.

4) AUDIOSFERA – warsztaty z reportażu dźwiękowego

Grupa dzieci i młodzieży wcieliła się w role etnografów dźwięku i wspólnie wybrała się na performatywne spacer, podczas których zarejestrowała elementy pejzażu dźwiękowego Główniej. Warsztatowicze stworzyli także tekst piosenki, której wspólnie wykonanie przy akompaniamencie m.in. samodzielnie skonstruowanych instrumentów również nagrali. Na koniec cyklu młode osoby wzięły udział w procesie montażu zgromadzonych materiałów muzyczno-dźwiękowych, tworząc z nich eklektyczne słuchowisko pt. „Człeko-żaba”. Liczba wydarzeń: 4, liczba odbiorców: 40 osób.

5) PLANETA GŁÓWNA – warsztaty filmowe

Punktem wyjścia dla warsztatów były wspólne spacer, podczas których uczestnicy eksplorowali teren Główniej – potraktowali osiedle jako obcą planetę, którą badali i odkrywali na nowo. Zebrane materiały, obserwacje i opowieści dotyczące „Planety Główniej” posłużyły do stworzenia scenariusza filmowego oraz wyboru lokalizacji dla poszczególnych scen. Następnie młode osoby uczestniczyły w planie zdjęciowym pełniąc rolę aktora, reżysera, operatora kamery, kostiumografa, scenografa lub wizażysty. Dodatkowo uczestnicy cyklu nauczyli się podstaw tworzenia animacji poklatkowej i nagrali własne etiudy, których fragmenty zostały włączone w efekt końcowy – krótkometrażowy film pt. „Moje odbicie”, będący teledyskiem do piosenki „Człeko-żaba” powstałej w ramach cyklu „Audiosfera”. Liczba wydarzeń: 8, liczba odbiorców: 80 osób.

6) LABORATORIUM – warsztaty kulinarne

Podczas warsztatów uczestnicy mieli okazję poznać tajniki kulinarnego rzemiosła, a także zdobyli praktyczną wiedzę na temat rozpoznawania i przetwarzania jadalnych surowców roślinnych, eksplorując przy tym nowe smaki. Dużym walorem cyklu był jego praktyczny charakter – działania opierały się na ćwiczeniu codziennej umiejętności przygotowywania posiłków. Rozwinięte przez warsztatowiczów zdolności kulinarne zostały wykorzystane podczas wydarzenia finałowego, na które przygotowali poczęstunek. Dla dzieci i młodzieży z Główniej był to kolejny krok w procesie usamodzielniania się. Liczba wydarzeń: 2, liczba odbiorców: 24 osoby.

7) NOWE UNIWERSUM – finałowy pokaz pracy warsztatowej

Otwarte dla publiczności i wielkoformatowe wydarzenie, które podsumowywało efekty kilkutygodniowych procesów twórczych. Wśród finałowych punktów programu znalazły się: projekcja krótkometrażowego filmu „Moje odbicie” wraz z odsłuchem piosenki „Człeko-żaba”, odsłona instalacji „Kosmiczna baza”, premiera zina „Zielony mikrokosmos: moje podwórko” oraz poczęstunek przygotowany przez uczestników warsztatów „Laboratorium”. Liczba wydarzeń: 1, liczba odbiorców: 60 osób.

Koszty realizacji projektu:

- 39 480,00 złotych – dotacja (miasto Poznań)
- 2,26 złotych – środki własne Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury

8. (Re)konstrukcja tradycji – głowieński ludowy teatr chłopsko-robotniczy – spektakl „Dawno temu w Glutendorfie”

- **dotacja: Narodowe Centrum Kultury, miasto Poznań**
- **współorganizator: Poznańskie Centrum Dziedzictwa**

Projekt „(Re)konstrukcja tradycji – głowieński ludowy teatr chłopsko-robotniczy” miał na celu ożywienie i reinterpretację unikatowego zjawiska kulturowego, jakim był głowieński teatr ludowy funkcjonujący na przełomie XIX i XX wieku. Projekt łączył badania historyczne z działaniami artystycznymi i edukacyjnymi, angażując społeczność lokalną w twórczy sposób. Przeprowadzono interdyscyplinarne warsztaty (muzyczne, literackie, teatralne), a efektem finalnym było multimedialne widowisko nawiązujące do tradycji teatru ludowego w Główniej. W ramach projektu powstała także publikacja towarzysząca w formie mapy oraz archiwalne materiały.

ARCHIWALIA – badania nad dziedzictwem teatru ludowego

Pierwszym etapem projektu były prace badawcze nad archiwaliami dotyczącymi głowieńskiego teatru ludowego. Wyszukano i opracowano materiały historyczne (dokumenty, wycinki prasowe, fotografie) związane z repertuarem i działalnością teatru. Wyniki badań stały się punktem wyjścia do warsztatów oraz scenariusza finałowego widowiska.

PRACOWNIE TWÓRCZE – cykl interdyscyplinarnych warsztatów

Zrealizowana liczba warsztatów: 38

W ramach projektu powstały trzy pracownie twórcze, w których uczestnicy rozwijali swoje umiejętności artystyczne:

- **Pracownia muzyczna (17 warsztatów)** – uczestnicy pod kierunkiem dyrygentki i kompozytorki Joanny Sykulskiej zrekonstruowali repertuar muzyczny teatru ludowego, a także tworzyli współczesne interpretacje utworów chóralnych, które stanowiły oprawę muzyczną spektaklu.
- **Pracownia literacka (8 warsztatów)** – uczestnicy zapoznali się z zebrany materiałem badawczym i stworzyli scenariusz finałowego widowiska. Warsztaty obejmowały wspólną pracę nad strukturą narracyjną spektaklu oraz redakcją tekstów inspirowanych lokalnymi historiami i wspomnieniami mieszkańców.
- **Pracownia teatralna (13 warsztatów)** – prowadzona przez reżyserkę Ewę Kaczmarek oraz teatrologa Daniela Stachulę, koncentrowała się na technikach samorodnego teatru ludowego, metodach improwizacji i animacji przedmiotu. Cykl ten stanowił połączenie efektów pozostałych pracowni w spójną opowieść teatralną.

WARSZTATY INTERDYSCYPLINARNE – PRÓBY

Zrealizowana liczba wydarzeń: 22. Warsztaty miały na celu integrację różnych grup społecznych oraz rozwój umiejętności scenicznych uczestników. Działania prowadzone były zgodnie z metodologią „pedagogiki teatru”, a ich efekty włączone zostały do finałowego widowiska.

PRAPREMIERA – multimedialne widowisko teatralno-muzyczne

Zrealizowana liczba wydarzeń: 2 spektakle

Finałem projektu było mobilne widowisko muzyczno-teatralne, które odbyło się we wnętrzu zabytkowego autobusu Jelcz, na trasie RONDO ŚRÓDKA–GLUTENDORF, czyli od Mostu Jordana do dzielnicy Główna, gdzie autobus krążył między znanymi nam uliczkami natrafiając na coraz to nowe sytuacje teatralne. Narracja spektaklu odnosiła się do historii i współczesności Główniej. Widowisko stało się także formą refleksji nad wpływem gentryfikacji na społeczność lokalną.

PUBLIKACJA I FILM DOKUMENTALNY

Zrealizowana liczba publikacji: 1

Zrealizowana liczba filmów: 1

W ramach projektu powstała publikacja towarzysząca w formie mapki, opatrzonej tekstem wprowadzającym do treści spektaklu. Mapka stanowiła przewodnik po kontekstach historycznych oraz kluczowych wątkach widowiska. Zrealizowany został także film dokumentujący przebieg spektaklu. Projekt „(Re)konstrukcja tradycji – głowieński ludowy teatr chłopsko-robotniczy” był wyjątkowym przedsięwzięciem łączącym historię, sztukę i aktywizację społeczną. Dzięki interdyscyplinarnemu podejściu oraz zaangażowaniu mieszkańców Główniej udało się nie tylko przywrócić pamięć o dawnym teatrze ludowym, ale również stworzyć przestrzeń dla nowych form artystycznych i społecznych. Projekt ma szansę na kontynuację w kolejnych latach, a jego efekty – zarówno artystyczne, jak i społeczne – pozostaną trwałym elementem życia kulturalnego dzielnicy.

Koszty realizacji projektu:

- 104 000,00 złotych – dotacja (Narodowe Centrum Kultury – EtnoPolska. Edycja 2024)
- 24 000,00 złotych – dotacja (miasto Poznań)
- 50 000,00 złotych – środki własne SMAK uzyskane w ramach współpracy partnerskiej od Poznańskiego Centrum Dziedzictwa

9. DO ŹRÓDEŁ – program wydarzeń społeczno-kulturalnych i edukacyjnych w przestrzeni osiedla Główna

- **dotacja – miasto Poznań**

Projekt 'Do źródeł' stanowił nową inicjatywę Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury, realizowaną po raz pierwszy. Jej celem było tworzenie i wspieranie przestrzeni społeczno-kulturowej, a także wzmacnianie samoorganizacji i aktywności mieszkańców dzielnicy Główna. W odpowiedzi na zdiagnozowane wcześniej problemy i potrzeby osiedla, projekt skupiał się na budowaniu i pogłębianiu wspólnoty sąsiedzkiej. Podjęte działania miały na celu organizację wydarzeń o charakterze edukacyjnym, aktywizacyjnym, integracyjnym i promocyjnym, poświęconych miastu i dzielnicy, ich historii i współczesności. Realizowane inicjatywy zmierzały do poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzbogacenia życia społeczno-kulturalnego.

W ramach projektu:

- zaprogramowano i wyprodukowano 12 wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych – w tym 9 wydarzeń artystycznych o charakterze otwartym (2 spaceru performatywne, 1 wystawa, 3 spektakle teatru kamishibai, 3 spotkania gotowania ze SMAKiem),

- wyprodukowano i opublikowano 3 nagrania wywiadów, będących efektem projektu „POZDROWIENIA Z GŁÓWNEJ – historie mówione o Główniej”,
- włączono w działania merytoryczne 12 osób (artystów, edukatorek, animatorów, koordynatorek, kuratorów, ekspertek) z Poznania, Wielkopolski i całego kraju.

Realizację projektu rozpoczęto 15 czerwca 2024 od działań przygotowawczych, podczas których opracowano kampanię promocyjną oraz identyfikację wizualną projektu. Podpisano umowy z koordynatorami merytorycznymi i wykonawcami projektu, a także opracowano szczegółowy harmonogram realizowanych działań i zakupiono odpowiednie materiały.

Kolejnym etapem realizacji zadania było podpisanie umów z realizatorami zadania oraz przeprowadzenie działań merytorycznych (lipiec-grudzień), w ramach których zrealizowane zostały następujące wydarzenia:

1. GALERIA MIESZKAŃCÓW – wystawa fotograficzna, której celem było stworzenie galerii prezentującej sylwetki zaangażowanych mieszkańców i mieszkanki dzielnicy, którzy swoją regularną działalnością na rzecz dobra wspólnego przyczynili się do pozytywnych przemian jakie w ostatnich latach przeszła dzielnica Główna. Na wystawę złożyły się portrety społecznych liderów i liderki oraz cytaty z ich wypowiedzi dotyczących kwestii sąsiedztwa, wspólnotowości i obywatelskości. Zdjęcia wykonała Ula Jocz.
2. ŁADNE/BRZYDKIE MIEJSCA – spacer performatywny. Spotkanie miało charakter dwutorowego spaceru performatywnego (ładne/brzydkie), pobudzającego do refleksji nad historią Główniej, jej ludowymi korzeniami oraz robotniczą historią. Zboczyliśmy z głównego szlaku, aby odszukać miejsca nieoczywiste, często niewidoczne i zapomniane, ale fascynujące oraz redefiniowaliśmy pojęcie „ładnego” i „brzydkiego miejsca”. Spacer został przygotowany i przeprowadzony przez kolektyw Osesi – Olę Wewior i Mikołaja Borysa Brzozowskiego.
3. BORYS BOBRY ZA ROGIEM – spektakle teatru kamishibai. Zorganizowano 3 spektakle teatru kamishibai dla przedszkolaków, wykorzystując plansze z obrazkami i tekstem, które tworzą fabułę oraz drewnianą skrzynkę, w której przedstawiane są kolejne fragmenty historii.
4. POZDROWIENIA Z GŁÓWNEJ – historie mówione o Główniej. W ramach cyklu przeprowadzono 3 wywiady z mieszkankami i mieszkańcami Główniej w wieku senioralnym. Historie udokumentowano w formie interaktywnego archiwum, które pozwala odbiorcom spojrzeć na dobrze znaną dzielnicę nieco inaczej i poznać jej przeszłość.
5. GOTOWANIE ZE SMAKIEM – cykl spotkań integracyjnych skierowanych do społeczności lokalnej w formule wspólnego przygotowywania posiłku, które dodatkowo były okazją do celebracji 10-lecie istnienia Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury.

Koszty realizacji projektu:

- 30.000 zł – dotacja (miasto Poznań)

10. Festiwal sztuk społecznych OFF Opera – program edukacyjny

- **dotacja – miasto Poznań**

OFF Opera to festiwal sztuk społecznych, który angażuje ludzi do twórczego działania. Jest on miejscem muzycznych spotkań – przede wszystkim profesjonalnych artystów i artystek z osobami amatorskimi, chcącymi prześledzić proces powstawania piosenek i spektakli teatralnych. Edycja 2025 odbyła się pod hasłem: Odzyskiwanie. Program edukacyjny został opracowany wg naszej własnej strategii twórczego recyklingu. Wszystkie wydarzenia bazowały na koncepcjach zaczerpniętych z poprzedniej dekady działalności. 10 edycja była jednocześnie okazją do świętowania okrągłych urodzin festiwalu i tzw. “zjazdu absolwentów” Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury – osób, które tworzyły pierwsze jego edycje. Festiwal co roku dzieli się na dwa segmenty – program edukacyjny – skierowany do osób amatorskich i program artystyczny – skierowany do osób zaawansowanych artystycznie. Zadanie było kontynuacją idei zapoczątkowanej w poprzednich latach.

W ramach zadania wyprodukowano łącznie 22 wydarzenia artystyczno-edukacyjne:

- 16 warsztatów edukacyjno-artystycznych (32h), w tym:
  - ŚPIEWY HISTORYCZNE – laboratorium historii mówionej (6 spotkań);
  - WYRAŻAJ SIĘ – laboratorium muzyki dla młodych (3 spotkania);
  - LOREM IPSUM – warsztaty recyklingu treści (1 warsztat);
  - ZOSTAW MNIE NA LODZIE – songwritingowy warsztat dla kobiet prowadzony przez Zuzannę Wrońską (3 warsztaty),
  - WYRAŻAJ SIĘ – warsztaty freestyle dla młodych osób poprowadzone przez grupę Ciepłe Brejki.

W warsztatach łącznie wzięło udział 107 osób,.

- Stop klatka, czyli pokaz filmów festiwalowych ostatniej dekady,
- dwa OFF Koncerty (Zuzanna Wrońska i DJ Set Elvira x Samole)
- Nowe Definicje – 3 dyskusje kontekstowe poprowadzone przez Joannę B. Bednarek, które miały na celu zebranie pojęć i definicji do publikacji zaplanowanej na 2026 rok.

Festiwalowi towarzyszyły wydarzenia takie jak:

- Pieśni rzeki – koncert Chóru Pogłosy w ramach cyklu Rzeka Żywa organizowanego przez Bramę Poznania
- Dawno temu w Glutendorfie – premiera spektaklu rekonstruującego historię teatru ludowego na Główniej,
- Opowieści z tylnej kanapy, czyli warsztat storytellingu dla osób, które tworzą, ale nie występują – w ramach konferencji 33 Showcase.

Koszty realizacji projektu:

- 60.000,00 zł – miasto Poznań
- 1.150,00 zł – środki własne Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury

11. OFF Opera – interdyscyplinarne laboratorium twórcze

- **dotacja – Miasto Poznań**

Interdyscyplinarne laboratorium twórcze wykształciło się z programu artystycznego festiwalu OFF Opera i jest ono jego bezpośrednią kontynuacją. To projekt skierowany do osób posiadających podstawowe umiejętności muzyczne (np. gra na instrumentach), skupiony na aranżowaniu długofalowych procesów warsztatowych koncentrujących się na podsumowaniu efektem w postaci pokazu pracy warsztatowej.

W ramach zadania odbyły się 2 cykle warsztatowe opiewające na 6 spotkań (razem 12 warsztatów artystycznych kierowanych do studentów oraz absolwentów uczelni artystycznych oraz osób z amatorskich środowisk artystycznych):

– IMPRO LAB JAM (KLASYCZNE jam session – warsztaty improwizacji i aranżacji od podstaw) poprowadzone przez Kacpra Krupę, Andrzeja Koniecznego, Damiana Kostkę i Aleksandrę Słyż. W trwającym łącznie 12h warsztacie wzięło udział 42 uczestników. Zakończył się on pokazem w Pawilonie. Partnerem wydarzenia był również Kolorking Muzyczny.

– RUCH ROBOTNICZY – warsztaty chóralskie poprowadzone przez Joannę Sykulską przy wsparciu Huberta Karmińskiego. W trwającym łącznie 12h warsztacie wzięło udział 60 uczestników. Zakończył się on pokazem w Pawilonie. Partnerem wydarzenia była również Brama Poznania oraz Poczta Workspace. Warsztat był prowadzony w oparciu o teksty stworzone przez Zdenkę Pszczołowską. Do pokazu pracy warsztatowej dołączyli również artyści: Michał Fetler, Tymek Papier, Ksawery Wójciński, Patryk Rynkiewicz. Łącznie w zadaniu wzięło udział 11 artystów i artystek.

W pokazach pracy warsztatowej wzięło udział 176 osób (76 sprzedanych biletów i 100 osób zaproszonych przez organizatora i uczestników), co razem z liczbą osób biorących udział w warsztatach daje łączną sumę 278 osób.

Koszty realizacji projektu:

- 50000,00 zł – Miasto Poznań
- 2.111,11 zł – świadczenia pieniężne od odbiorców zadania publicznego (wpływy z biletów, które w całości przeznaczono na realizację ww projektu)

12. Wolontariat dla dorosłych w Bibliotece Sąsiedzkiej

- **dotacje: Stowarzyszenie CREO (źródło pochodzenia środków: miasto Poznań)**

Wolontariat wyrastający z Biblioteki Sąsiedzkiej to przede wszystkim chęć niesienia pomocy w zakresie poprawy dostępu do księgozbioru i literatury, zwiększania widoczności Biblioteki Sąsiedzkiej i popularyzacji czytelnictwa wśród wszystkich potencjalnych odbiorców i odbiorczyń oferty biblioteki.

Realizacja zadania „Wolontariat dla dorosłych w Bibliotece Sąsiedzkiej” rozpoczęła się od etapu przygotowawczego i konceptualizacji w czerwcu 2024 roku. W tym czasie opracowano strategię rozwoju wolontariatu, która na dalszych etapach była konsultowana i ewaluowana wraz z wolontariuszkami. W czasie realizacji zadania w 2024 roku (czerwiec-grudzień) odbywały się działania promocyjne i rekrutacyjne poprzez różnorodne kanały komunikacyjne. Osoby chętne do włączenia się w działania wolontariatu były zaproszone na spotkanie organizacyjne, a następnie wdrażane w działania projektu.

Kolejnym etapem realizacji zadania były działania merytoryczne (lipiec-grudzień), podczas których zrealizowane zostały następujące wydarzenia:

- **„Planszówkowy Fyrtel”** – integracyjny wieczór dla wolontariuszy i wolontariuszek połączony turniejem gier planszowych
- **Szkolenie biblioteczne** – wolontariusze uczyli się m.in. obsługi czytelników, wyposażenia i zwrotów lektur a także przyjmowania darowizn (w postaci książek), katalogowania księgozbioru w programie MOL oraz wprowadzania nowych pozycji w zasób biblioteki
- **Regularne dyżury w Bibliotece Sąsiedzkiej** – wolontariuszki pełniły rolę bibliotekarek, wykorzystując umiejętności nabyte w trakcie szkolenia bibliotecznego. Do ich zadań należało m.in. wspieranie czytelników w wyborze literatury, porządkowanie księgozbioru, katalogowanie książek oraz wprowadzanie nowych pozycji do systemu.
- **„Rozproszony Bookcrossing”** – wolontariuszki samodzielnie przeprowadziły akcję w formie interaktywnej zabawy z wykorzystaniem instagrama. W różnych miejscach dzielnicy zostały pozostawione książki – zapakowane w szary papier i opatrzone krótkim opisem, sugerującym ich treść. Każda z nich czekała na nowego czytelnika. Zdjęcia lokalizacji, w których ukryto książki, pojawiły się na Instagramie. Zadaniem obserwatorów było rozpoznać miejsce, odnaleźć książkę i zabrać ją do domu. Inicjatywa ta była częścią realizacji głównych założeń Wolontariatu tj. poprawa dostępu do literatury oraz popularyzacja czytelnictwa.

Zadanie zakończyło spotkanie ewaluacyjne podczas którego wolontariusze wymienili się spostrzeżeniami na temat przebiegu wolontariatu oraz realizowanych działań. W wyniku tego skonstruowano szereg rekomendacji dla przyszłych edycji Wolontariatu dla Dorosłych w Bibliotece Sąsiedzkiej (*grudzień 2024*)

Koszty realizacji projektu:

– 3000,00 złotych – Stowarzyszenie CREO

13. Fyrtel Główna — jesienno-zimowy program wydarzeń dla dzieci i młodzieży

- **dotacja: Miasto Poznań**

www.fyrtelglowna.pl/spoleczne-centrum-kultury/jesien-zima-2024

Projekt „Fyrtel Główna — jesienno-zimowy program wydarzeń dla dzieci i młodzieży” stanowił kompleksową ofertę warsztatów edukacyjno-artystycznych i społeczno-kulturalnych skierowaną do najmłodszych mieszkańców osiedla Główna w Poznaniu, która była przedłużeniem działań realizowanych w ramach wakacyjnego cyklu „2024: Odyseja Główna”. Jesienno-zimowy program nastawiony był na rozwijanie pasji i zainteresowań młodych osób poprzez oferowanie im szerokiego spektrum pozalekcyjnych warsztatów tematycznych. Obejmowały one różnorodne dziedziny sztuki oraz wykorzystywały rozmaite metodyki w praktykach edukacyjnych. Motywem spajającym projekt była idea partycypacji społeczno-kulturalnej. Podejmowane aktywności były okazją dla najmłodszych mieszkańców Główny do zaangażowania się w działania na rzecz swojej społeczności — zrobienia czegoś dla kogoś innego, ale też stanowiły szansę na rozwój własnych umiejętności i sprawdzenia się w nowych rolach.

Na jesienno-zimowy program wydarzeń dla dzieci i młodzieży z osiedla Główna składały się następujące wydarzenia:

1) FILMOŻERCY ALBO NOCKI FILMOWE

Cykl składał się z czterech seansów filmowych dla młodszej widowni, które wzbogacone były o prelekcje, dyskusje i warsztaty twórcze z interpretacji tekstów kultury. Dzięki współpracy z Fundacją Nowe Horyzonty do repertuaru trafiły doceniane na arenie międzynarodowej filmy z sekcji dla dzieci i młodzieży. Były to: "Lato, kiedy nauczyłam się latać" (2022); "Belle" (2021); "Binti" (2019); "Lada dzień" (2020). Liczba wydarzeń: 4; liczba odbiorców: 60 osób.

2) WOLONTARIAT DLA MŁODYCH OSÓB

Celem cyklu było zaprezentowanie młodym osobom różnych praktyk wolontariackich oraz zidentyfikowanie i wykorzystanie indywidualnych zasobów każdej z zaangażowanych osób w działaniach społecznych. Włączenie się w wolontariat pozwoliło młodym osobom na testowanie i realizację własnych pomysłów na projekty. Młodzież miała okazję świadomie i skutecznie zaangażować się w działania na rzecz swojego najbliższego otoczenia, czerpiąc z tego satysfakcję, rozwijając swoje talenty i kształtując w sobie postawy proobywatelskie. Liczba wydarzeń: 12; liczba odbiorców: 120 osób.

3) TWÓRCZE AKCJE WOLONTARIATU DZIEWCZYŃSKIEGO

Dedykowany dziewczynom cykl, który stworzał bezpieczne i wzmacniające środowisko, w którym dziewczyny mogły swobodnie wyrażać siebie, rozwijać swoje talenty i budować pewność siebie. Wsparciem merytorycznym były zaproszone przez SMAK kobiety, których biografie pokazały uczestniczkom, że kobiety mogą odnosić sukcesy w różnych aspektach życia. Spotkania z gościnią były też okazją do dyskusji na temat roli kobiet w społeczeństwie. Oprócz wymiany historii i doświadczeń, cykl koncentrował się na twórczych aspektach działań wolontariackich, które angażowały umiejętności grupy. Uczestniczki pracowały nad własnymi pracami i projektami pod okiem doświadczonych artystek, animatorek i edukatorek. Liczba wydarzeń: 5; liczba uczestniczek: 40 osób.

4) BORYS BOBRY ZA KULISAMI

Cykl spektakli teatru kamishibai, opartego na japońskiej tradycji opowiadania historii za pomocą plansz z obrazkami, przedstawiał historię Borysa Bobra – postaci wymyślonej przez dzieci z Główniej. Spektakle odbyły się w Bibliotece Sąsiedzkiej oraz w pobliskich przedszkolach i szkołach. Po każdym przedstawieniu organizowane były warsztaty interpretacyjne, które rozwijały kreatywność dzieci, angażując je w tworzenie własnych prac plastycznych inspirowanych spektaklem. Liczba wydarzeń: 6; liczba odbiorców: 60 osób.

5) SUPERBOHATERKI – warsztaty międzykulturowe

W odpowiedzi na problemy adaptacyjne dzieci z mniejszości ukraińskiej i białoruskiej oraz reprodukcję negatywnych stereotypów narodowościowych przez dzieci polskie, w Społecznym Centrum Kultury Fyrtel Główna odbyły się warsztaty międzykulturowe dla klasy 4 i 5 SP nr 45. Warsztaty składały się z dwóch części: edukacyjnej, podczas której uczniowie poznali życiorysy SUPERBOHATEREK – odważnych i inspirujących kobiet z Polski, Ukrainy i Białorusi, oraz twórczej, w ramach której stworzyli motanki – tradycyjne słowiańskie laleczki mocy. Zajęcia wykorzystywały materiały upcyklingowe, promując tym samym postawy proekologiczne wśród młodych osób. Dodatkowo, po zakończeniu cyklu, nauczyciele otrzymali materiały dydaktyczne, umożliwiające kontynuację warsztatów we własnym zakresie. Liczba wydarzeń: 2; liczba odbiorców: 30 osób.

6) DEMOKRACJA, CZYLI RZĄDĄ WSZYSCY! – UCZNIOWSKIE INICJATYWY OBYWATELSKIE

Warsztaty skierowane były do samorządu uczniowskiego i wszystkich zainteresowanych uczniów SP nr 45. Miały na celu rozwój postaw obywatelskich i zaangażowanie się w życie społeczności szkolnej. Cykl składał się z kilku etapów: zapoznania uczniów z ideą inicjatyw oddolnych, diagnozy potrzeb i problemów szkoły, stworzenia pomysłów na inicjatywy oraz ich konsultacji wśród całej społeczności szkolnej. Następnie wyłoniono trzy propozycje: 1) warsztaty aktorstwa, 2) zajęcia sportowe, 3) chill room. Uczestnicy opracowali szczegóły realizacji tych pomysłów oraz nagrali kampanie promujące każdy z nich. Stworzony przez warsztatowiczów materiał filmowy, w kolejnym kroku został wykorzystany w pitchingu przed nauczycielami. Po prezentacji oraz wspólnych dyskusjach zdecydowano o realizacji projektu pt. „Puf-puf”, który polegał na stworzeniu przestrzeni do relaksu w szkole poprzez zakup pluszowych siedzisk. Cały cykl warsztatowy wzbogacono o wsparcie mentorów, którzy pomagali uczniom w rozwoju ich projektów. Liczba wydarzeń: 3 warsztaty oraz możliwość uczestnictwa w 20 godzinach tutoringu i konsultacji (indywidualnych i grupowych).

Koszty realizacji projektu:

– 34 488,65 złotych – dotacja (miasto Poznań)

14. Fyrtel Główna – śladami Powstania Wielkopolskiego

• dotacja – Biuro „Niepodległa”

Zadanie miało charakter edukacyjno-artystyczny, a jego najważniejszym celem było upowszechnianie oraz poszerzenie wiedzy społeczności lokalnej na temat roli, jaką odegrały wydarzenia, działania i osoby związane z Powstaniem Wielkopolskim na terenie dzielnicy Główna w Poznaniu w odzyskaniu przez Wielkopolskę i cały kraj niepodległości. „Śladami Powstania Wielkopolskiego” przyglądał się jednemu z najważniejszych wydarzeń w historii Polski z perspektywy mikrohistorii Główniej oraz pamięci o miejscach i ludziach, których potomkowie i potomkinie nadal zamieszkują dzielnicę. Od sierpnia do listopada 2024 roku odbywały się warsztaty chóralskie, koncerty, pokazy filmowe, spacer tematyczny oraz rozgrywki gier miejskich. Finał projektu odbył się 11 listopada i był okazją do sąsiedzkiego świętowania Narodowego Święta Niepodległości. Zadanie było kolejnym działaniem SMAK-u, które za punkt wyjścia do działań społeczno-artystycznych stawiało sobie powrót do dziedzictwa kulturowego dzielnicy. Projekt uzupełnił lukę narracji historycznej dotyczącej Powstania Wielkopolskiego i uzupełnił ją o lokalną perspektywę.

W ramach realizacji projektu:

- wyprodukowano 1 koncert performatywny powstały w ramach warsztatów międzypokoleniowego chóru kultywującego pamięć o Powstaniu Wielkopolskim oraz związanych z nim tradycji muzycznych;

- zaprogramowano i zrealizowano 18 warsztatów muzycznych, teatralnych i edukacyjno-historycznych;
- wyprodukowano 1 edukacyjny spacer tematyczny wokół miejsc i przestrzeni kluczowych dla przebiegu Powstania Wielkopolskiego w poznańskiej dzielnicy Główna;
- zrealizowano 1 interaktywny spacer z materiałami audiowizualnymi upamiętniający lokalne miejsca i postacie związane z Powstaniem Wielkopolskim; spacer realizowany był przez Michała Skoczyńskiego oraz Andrzeja Bucholza – opowieść ekspertów, wsparta narracją fotograficzną objęła kilkanaście punktów rozsianych na mapie całej dzielnicy, w których prezentowane były treści dotyczące wydarzeń z okresu Powstania Wielkopolskiego, a także życiorysy ważnych z perspektywy lokalnej postaci zaangażowanych w powstanie (m.in. Jan N. Witkowski, ks. Antoni Chilomer czy Feliks Rack); spacer jest dostępny na stronie: <https://www.fyrteglowna.pl/spacery/>
- wyprodukowano 1 interaktywną grę miejską (terenową) śladami powstańców wielkopolskich na terenie Główniej w Poznaniu; scenariusz gry został zaprojektowany przez ekspertów oraz grupę dzieci i młodzieży podczas warsztatów; mapa rozgrywki zawierała łamigłówki, zagadki oraz zadania wykorzystujące potencjał tkanki historycznej dzielnicy w kontekście losów powstania;
- zorganizowano 1 plenerową projekcję filmu „Hiszpanka”; film został połączony z wykładem prowadzonym przez ekspertów z zakresu historii regionalnej oraz filmoznawstwa.

Koszty realizacji projektu:

- 74 900,00 złotych – dotacja (Biuro „Niepodległa”)
- 13 441,16 złotych – środki własne Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury

14. Pracownia Aktywności Lokalnej – Kolektyw Aktywne Miasto

- **dotacja: Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny**

lider projektu: Stowarzyszenie Młodych Animatorów Kultury

partnerzy projektu: Stowarzyszenie Schron Kultury Europa, Stowarzyszenie Zielona Grupa

partner biznesowy: Chapter1 (agencja)

www.kolektywaktywnemiasto.pl

Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

Pracownia Aktywności Lokalnej to projekt realizowany przez trzy organizacje tworzące Kolektyw Aktywne Miasto. 2-letnie działania z obszaru zaangażowania obywatelskiego na poziomie lokalnym odbywały się na terenie trzech osiedli Poznania – Główna, Wilda i Dębiec. Celem projektu był wzrost aktywności społecznej oraz poczucia wpływu na najbliższe otoczenie poprzez powołanie grupy lokalnych liderów i liderek (ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i młodych dorosłych), która zaangażuje się w procesy decyzyjne dotyczące kształtowania wyglądu i funkcjonalności przestrzeni trzech osiedli. Szczegółowy opis projektu znajduje się w Sprawozdaniu merytorycznym SMAK za 2023 roku. Poniżej opis działań realizowanych w roku 2024 (styczeń-kwiecień 2024):

15. Pracownia Aktywności Lokalnej – Kolektyw Aktywne Miasto

- **dotacja: Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny**

lider projektu: Stowarzyszenie Młodych Animatorów Kultury

partnerzy projektu: Stowarzyszenie Schron Kultury Europa, Stowarzyszenie Zielona Grupa

partner biznesowy: Chapter1 (agencja)

Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

Pracownia Aktywności Lokalnej – Kolektyw Aktywne Miasto to 2-letni projekt (realizowany w latach 2023-2024). Poniższy opis dotyczy działań zrealizowanych w roku 2024. Działania zrealizowane w 2023 roku zostały opisane w Sprawozdaniu merytorycznym SMAK za 2023 rok.

W ostatnim etapie projektu (styczeń – kwiecień 2024) działania koncentrowały się na ewaluacji, dokumentacji wypracowanych metod oraz finalizacji inicjatyw sąsiedzkich:

- **Zakończenie cyklu edukacyjnego dla liderów:** Finalizacja wsparcia dla grupy 24 lokalnych liderów i liderek, obejmująca ostatnie konsultacje oraz mentoring w zakresie realizacji oddolnych inicjatyw ekologicznych.

- **Kampania społeczna o miejskich wyspach ciepła:**
W styczniu 2024 roku grupa liderów, pod opieką merytoryczną agencji Chapter1 i eksperta z Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego, zdecydowała o zmianie tematyki kampanii na zjawisko „miejskich wysp ciepła”. Zrealizowano plan zdjęciowy drugiej części spotu na terenie Otwartego Ogrodu Nadolnik (18.04.2024), w którym wzięli udział mieszkańcy Poznania. Kampania składała się z dwóch materiałów wideo, które miały swoje premiery w kwietniu 2024 roku. Filmy opublikowano w mediach społecznościowych (YouTube, Facebook, Instagram) i wsparto płatną promocją.
- **Publikacja „Zeszyt dobrych praktyk”:**
Opracowano i wydano publikację podsumowującą dwuletnie działania, zawierającą zbiór wskazówek, inspiracji i dobrych praktyk dotyczących tworzenia ogrodów społecznych i zielonych przestrzeni sąsiedzkich. W tworzenie tekstów zaangażowani byli członkowie Kolektywu, eksperci oraz uczestnicy Pracowni, którzy dzielili się swoimi refleksjami z przebiegu projektu. Publikacja została wydana w nakładzie 300 sztuk w kwietniu 2024 roku.
- **Wydarzenie podsumowujące:**
22 kwietnia 2024 roku na Ziemi Wspólnej odbyło się spotkanie otwarte połączone z konferencją prasową, oficjalną premierą „Zeszytu dobrych praktyk” oraz pokazem filmów z kampanii społecznej.
- **Finalizacja inicjatyw i prac w ogrodach:**
W okresie od marca do kwietnia 2024 roku dokończono prace w sąsiedzkich przestrzeniach wspólnych, w tym montaż przyłącza wody w Otwartym Ogrodzie Nadolnik na Głównej oraz doposażenie infrastruktury na Wildzie i Dębcu. Zrealizowano ostatnie warsztaty w ramach zielonych inicjatyw oddolnych, m.in. warsztaty plecionkarskie na Dębcu (10.03.2024).
- **Opracowanie i publikacja raportu ewaluacyjnego.**
Przygotowanie dokumentu podsumowującego wpływ projektu na kapitał społeczny badanych dzielnic oraz poziom zaangażowania mieszkańców w sprawę ochrony środowiska.
- **Działania informacyjno-edukacyjne.**
Prowadzenie podstrony internetowej projektu oraz mediów społecznościowych, regularnie informujących o rezultatach dwuletniej pracy i promujących wypracowane narzędzia aktywności obywatelskiej.

Koszty realizacji projektu:

– 114.412,23 zł – Fundusze EOG i Fundusze Norweskie w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

16. Fyrtel Główna – Społeczne centrum Kultury. Przestrzeń wspólnej aktywności mieszkańców

- **dotacja: Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Fundacja Veolia Polska**

www.kolektywaktywnemiasto.pl

Projekt stanowił kontynuację działań partnerstwa lokalnego zawiązanego w 2019 roku na osiedlu Główna w Poznaniu. Głównym założeniem była aktywizacja społeczna mieszkańców, wzmocnienie ich poczucia wpływu na otaczającą rzeczywistość oraz budowanie więzi międzypokoleniowych. Projekt skupiał się na rozwoju kompetencji liderkich, wsparciu wolontariatu oraz stworzeniu stałego miejsca aktywności – Klubu Młodzieżowego. Ważnym elementem była również edukacja ekologiczna i dbałość o lokalne zasoby przyrodnicze.

Kluczowym filarem projektu było stworzenie trwałych fundamentów dla aktywności mieszkańców. W siedzibie Stowarzyszenia przeprowadzono prace remontowe i adaptacyjne, w wyniku których powstał Klub Młodzieżowy – nowoczesna, bezpieczna przestrzeń dedykowana młodym ludziom z dzielnicy Główna. Procesowi zmian przestrzennych towarzyszyło wzmacnianie potencjału ludzkiego. Zrealizowano intensywny cykl edukacyjny obejmujący 8 specjalistycznych szkoleń oraz procesów mentoringowych, skierowanych do lokalnych liderów i liderki. Działania te miały na celu przygotowanie animatorów do samodzielnego inicjowania zmian w swoim otoczeniu i efektywnego zarządzania projektami społecznymi.

W minionym roku zorganizowano 9 dużych wydarzeń otwartych, które stały się platformą dialogu międzypokoleniowego. Centralnym punktem były Dni Sąsiada 2024 (7–8 września), obejmujące bogaty program koncertów i warsztatów oraz działań edukacyjno-animacyjnych i integracyjnych.

W ramach Pracowni Ekologii Miejskiej szczególną uwagę poświęcono ochronie środowiska i edukacji klimatycznej w kontekście lokalnym. Działania koncentrowały się w Otwartym Ogrodzie Nadolnik, gdzie przy aktywnym udziale wolontariuszy zrealizowano warsztaty ogrodnicze, nasadzenia roślin miododajnych oraz budowę systemów małej retencji. Zorganizowano autorskie warsztaty ekologiczno-kulinarne pod hasłem „Chwast-prast!”, które obejmowały spacer ziołowy oraz naukę tzw. dzikiej kuchni. Uczestnicy poznawali jadalne rośliny rosnące w ich najbliższym otoczeniu i uczyli się wykorzystywać je w przygotowywaniu zdrowych posiłków. Edukacja ta była uzupełniona o konkretne prace w przestrzeni ogrodu: nasadzenia roślin miododajnych oraz budowę systemów małej retencji, co realizowano przy wsparciu mieszkańców i mieszkańek, promując odpowiedzialność za lokalny ekosystem.

Istotnym komponentem projektu była praca nad tożsamością i pamięcią lokalną, realizowana w ramach bloku „Społeczne Archiwum Główniej”. Cykl rozpoczął się od warsztatów DIY: Rodzinny album oraz DIY: Archiwalny kolaż, podczas których mieszkańcy pod okiem ekspertów uczyli się zabezpieczać stare fotografie oraz przetwarzać je w artystyczne formy wizualne, dokumentujące historię ich rodzin i dzielnicy. Kolejnym etapem były intensywne warsztaty tworzenia wystawy, prowadzone metodą partycypacyjną. Uczestnicy brali czynny udział w procesie kuratorskim – od wyboru dokumentów, przez opracowanie opisów, aż po aranżację przestrzeni. Efektem końcowym była wystawa dotycząca archiwistyki społecznej, która w sposób nowatorski zaprezentowała historię Główniej widzianą oczami jej mieszkańców, stając się ważnym wydarzeniem wystawienniczym w skali miasta.

Projekt opierał się na silnym zaangażowaniu społecznym. Wdrożono program wolontariatu długoterminowego, obejmujący zarówno wolontariat młodzieżowy (osoby w wieku 10–15 lat działające jako „eksperci doświadczenia” i promotorzy czytelnictwa na Instagramie), jak i wolontariat dorosłych. Trwałym rezultatem projektu była publikacja w formie kalendarza ściennego na rok 2025, upamiętniająca ważne historyczne i społeczne daty z historii Główniej. Kalendarz wydawany był również z okazji 100-rocznicy przyłączenia Główniej do Poznania (1925-2025), którą obchodzimy w 2025 roku.

Koszty realizacji projektu:

- 116.000,00 złotych – Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach programu NOWEFIO
- 18.000,00 złotych – Fundacja Veolia Polska
- 2.400,348 złotych – środki własne SMAK

A. DZIAŁALNOŚĆ ODPLATNA POŻYTKU PUBLICZNEGO

Działalność odpłatna użytku publicznego:

- realizacja odpłatnych wydarzeń artystycznych (spektakle, koncerty), przychód ze sprzedaży biletów – 2.111,11 zł
- wykłady, prelekcje, mentoring ekspercki, prezentacje podczas spotkań, konferencji, seminariów, organizacja wizyt studyjnych dla kadr kultury – 12.500,00 zł
- współorganizacja i koprodukcja projektów społeczno-artystycznych – 84.000,00 zł
- przeprowadzenie twórczych warsztatów artystycznych, edukacyjnych, kulturalnych, ekologicznych – 450,00 zł

łącznie: 99.061,11 zł brutto

I. Działalność gospodarcza stowarzyszenia

Stowarzyszenie nie prowadziło działalności gospodarczej w roku 2024.

II. Uzyskane w roku sprawozdawczym przychody

Przychody stowarzyszenia w roku 2024 wyniosły 1.011.981,90 zł, w tym:

- dotacje uzyskane z jednostek samorządu terytorialnego oraz budżetu państwa: 924.776,33 zł
- dotacje uzyskane ze źródeł prywatnych: 16.200,00 zł
- składki członkowskie: 1.500,00 zł
- darowizny: 4.786,48 zł
- działalność odpłatna użytku publicznego: 99.061,11 zł

Suma: 1.046.323,92 złotych brutto

III. Poniesione w roku sprawozdawczym koszty

Koszty poniesione przez stowarzyszenie w roku 2024 wyniosły **1.051.725,35 zł brutto** w tym:

- realizacja projektów (działalność nieodpłatna użytku publicznego): 952.664,24 zł
- realizacja projektów (działalność odpłatna użytku publicznego): 99.061,11 zł
- koszty pozostałej działalności statutowej: 0 zł
- koszty ogólnego zarządu: 0 zł.

IV. Liczba osób zatrudnionych w okresie sprawozdawczym.

W 2024 roku stowarzyszenie nie zatrudniało osób na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę). Zatrudniało osoby na podstawie umów cywilno-prawnych (umowa zlecenie, umowa o dzieło). Liczba osób zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych w roku 2024: 75 osób

Stały zespół stowarzyszenia (zatrudniony na podstawie długoterminowych umów cywilnoprawnych) składał się z 6 osób.

Członkowie zarządu oraz członkowie Komisji Rewizyjnej nie pobierali wynagrodzenia za pracę na stanowiskach w organach stowarzyszenia. Działalność członków zarządu oraz komisji rewizyjnej realizowana była w ramach pracy społecznej członków stowarzyszenia (wolontariatu). Członkowie zarządu i Komisji Rewizyjnej pobierali wynagrodzenia w związku z realizacją działań statutowych (niezwiązanych z pełnionymi funkcjami wewnątrz organizacji).

V. Deklaracje podatkowe złożone za rok sprawozdawczy.

Stowarzyszenie w wymaganym terminie złożyło do właściwego Urzędu Skarbowego w Poznaniu stosowne zeznania podatkowe. Stowarzyszenie nie posiada zaległych zobowiązań podatkowych.

Sporządzono dnia: 30.06.2025

podpisano:

**Daniel Stachula
prezes zarządu**

